

ADRIAN GH. PAUL

MIȘCAREA ERETICĂ MESSALIANĂ ȘI SPIRITUALITATEA MONAHALĂ RĂSĂRITEANĂ

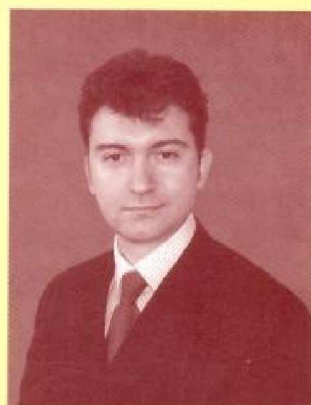

EDITURA MEGA

Adrian Gheorghe PAUL, lector universitar, doctor la Facultatea de Litere, Catedra de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității de Nord, Baia Mare, doctor specialist în Teologie Morală Creștină și Spiritualitate Ortodoxă.

S-a născut la 1 mai 1974 în localitatea Drăgușeni, județul Satu-Mare. A absolvit Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1993-1997). Între 1997-1998 a urmat cursuri de Masterat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, secția Teologie sistematică, iar între 1998-2004 cursuri post-universitare de doctorat la Facultatea de Teologie Ortodoxă, Patriarhul Justinian, din cadrul Universității București, cu specializare și bursă de studiu la Facultatea de Teologie Evanghelică din cadrul Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg, Germania. Titlul de Doctor în Teologie a fost obținut pe 11 noiembrie 2004, când a avut loc susținerea publică a tezei de doctorat intitulată „Viața, activitatea și învățătura ascetico-mistică a Sfântului Macarie Egipteanul”, publicată în 2005. În același an apare și volumul „Semnificația morții și a învierii noastre în Hristos”.

Este autor a mai multor articole și studii de specialitate, cu caracter științific, apărute în revistele bisericești, regionale și din țară. Dintre acestea amintim: „Adolescența și tentațiile ei într-o lume desacralizată. Noi alternative creștine” (2002), „Controverse messaliene în jurul Omiliilor duhovnicești ale Sfântului Macarie Pseudo-Egipteanul” (2002), Sfântul Macarie Pseudo-Egipteanul și chestiunea patristică a „celor doi Macarie” (2002), „Influența operei Sfântului Macarie Egipteanul asupra Spiritualității creștine” (2003), „Influența Sfântului Macarie Egipteanul asupra creștinismului modern” (2003), „Sensul revelator și spiritual al noțiunii de „teologie” (2003), „Misticismul hristocentric în teologia Sfântului Nicolae Cabasila” (2004), „Viața spirituală a omului nou în Hristos în concepția Sfântului Nicolae Cabasila” (2004), „Doctrina Sfântului Grigorie Palama despre Dumnezeu - Treimea în esența Sa tainică și energiile Sale necreate” (2005), „Baza ascetico-gnoseologică a doctrinei ascetice a Sfântului Grigorie Palama” (2005), „Lumina divină și necreată - temă teologică de bază în tratarea Sfântului Grigorie Palama” (2005), „Viața, personalitatea și influența doctrinară a Sfântului Diadoh al Foticeei” (2006), „Elemente antropologice în învățătura ascetică a Sfântului Diadoh al Foticeei” (2006), „Elemente de teologie soteriologică în învățătura ascetică a Sfântului Diadoh al Foticeei” (2006) ș.a.

ISBN-10 973-7867-57-2
ISBN-13 978-973-7867-57-5

Cuprins

Lista abrevierilor	7
Introducere	11

PARTEA I

TEZE ERONATE ALE MIȘCĂRII MESSALIENE COMBĂTUTE DE SFINȚII MACARIE EGIPTEANUL ȘI DIADOH AL FOTICEEI

I. Linii pentru o <i>biografie spirituală</i> a Sfinților Macarie și Diadoh	19
1. Mediul istoric și monahal al Sfântului Macarie Egipteanul	19
2. Privire generală asupra formării spirituale a Sfântului Diadoh al Foticeei	36
II. Influența macariano-diadohiană asupra Spiritualității creștine	55
1. Sfântul Macarie Egipteanul și locul său în Spiritualitatea creștină	55
1.1. Sfântul Macarie și (<i>neo</i>)isihasmul monahal românesc	56
1.2. Influența macariană asupra Răsăritului ortodox și a Occidentului latin	69
2. Influența Sfântului Diadoh al Foticeei asupra Spiritualității creștine	101
III. Mișcarea eretică messaliană	135
1. Apariția și răspândirea messalianismului	135
2. Poziția ortodoxă a monahilor răsăriteni față de doctrina eretică messaliană	159
2.1. <i>Conlocuirea</i> păcatului cu harul în inima celui botezat	161

2.2. <i>Ineficacitatea</i> Tainei Sfântului Botez	211
2.3. Eficacitatea exclusivă a <i>rugăciunii</i>	231
2.4. Starea de <i>nepătimire</i> ca efect al rugăciunii	256

PARTEA A II-A

TEXTE

ALE SFINŢILOR MACARIE CEL MARE *DIN EGIPT* ŞI DIADOH AL FOTICEEI *DIN EPIR*

I. Scrisoarea „ <i>Către fiii săi</i> ” a Sfântului Macarie Egipteanul	283
II. Omilia 52 macariană	301
III. <i>Acatistul</i> Sfântului Macarie Egipteanul	308
IV. <i>Viziunea</i> Sfântului Diadoh episcopul Foticeei în Epir	322
V. <i>Predică</i> la Înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos a Sfântului Diadoh al Foticeei în Epir	337
VI. <i>Cateheză</i> a aceluiaşi Diadoh, <i>Întrebări şi răspunsuri</i>	343
Concluzii	349
Résumé	352
Bibliografie	358
Sommaire	371